

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS
Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissaptes

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
Fora ciutat.. » 1'50 »
Extranjer y Ul-
tramar... » 10'00 l' any.

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE CADA NÚMERO:
Número corrent... 0'10 Ptas.
» atrassats... 0'15 »
» » para los
no suscrits... 0'20 »

¿Quiiii... té un duro?

Ningú.

Al menos que jo sápig.

Podrá haverhi qui tirant llarch tingui un parell de pessetas; pero 'l qu' es un duro...

¡Un duro!... ¡N' hi han tant poch!... Se n' ha perdut tant la mena, que ja no mes s' en veu algun qu' altre en las col·leccions numismáticas.

Lo qui té la sort de arribarne á arreplegar un, lo guarda com un objecte raro.

Hi ha persona que ja no 's recorda de cóm eran fets.

¡Fa tant temps que no 'n corren!

Avuy dia preguntarli á algú si té un duro, es com demanarli la lluna, perque de totes maneres se quedarà á la *idem* de Valencia.

—¡Si jo tingués un duro!—exclamava l' altre dia un pentatat impotent, vaja, sense un quarto.

—¿Pero tu creus que realment ha existit may cap duro?—li objectava un seu company de penas y fatigas, que á la *cuenta* havia perdut tota noció de moneda.—Cá, home, aixó son veus que fan corre uns quants perque 'ls hi tinguém enveja. Desenganyat: lo duro es una moneda imaginaria. ¿N' has vist may cap tu?

—Home, jo no; pero he sentit á dir que ab lo temps n' hi han hagut.

—Antiguament no 't dich que no; pero 'l qu' es avuy en dia...

Efectivament, avuy dia no 's veu un duro ni per remey, y no obstant tothom lo busca ab ánsia devoradora; tothom va esvarat per veure si 'l trova; tothom trevalla... ó no trevalla; tothom juga á la rifa; tothom s' *ingénia*, en fi, pera trovarlo; pero 'l duro no *parece*.

¿Y cóm ha de *parecer* si quasi no existeix?

Y 'l mal no está precisament en que s' hagi perdut la *rassa* del duro, es á dir si, 'l mal está precisament en aixó; pero vull dir que desapareixent lo duro se 'n va portant darrera seu las demás monedas, com un imán de poderosa atracció. (Figura barata per lo gastada).

No sé si vostés se 'n haurán adonat, (¡tant de bó que no!) pero també escasejan moltíssim las pessetas.

No parlem dels mitjos duros, perque d' aquets ja no se 'n canta gall ni gallina.

Donchs si, també s' en van las pessetas.

Y lo pitjor es ¡ay! que s' en van per no tornar.

«¡Esas no volverán!» que va dir Becker, encare que no 's referís á las pessetas; pero se 'ls hi pot aplicar molt bé aquella exclamació.

Va estar molt en lo just aquell individu de la classe de *petitoris*, es á dir, dels que manejan lo sabre, que parlant de Isabel II, va dir:

—¿Isabel II?... Home, si; recordo haverla vist en una pesseta que vaig tenir l' any 72.

En lo que donava á comprendre que de llavoras ensá 'l *vil* metall s' ha anat fonent, fonent, que ja no 'n queda ni rastre, de lo que ben mirat 'ns en hem d' alegrar perque sempre resulta que 'ns han tret una *vilesa* de sobre, segons afegia 'l citat subjecte, per via de consolació.

Res denota tant la escasés monetaria en que vivim, com la atterradora freqüencia ab que se sent dir á tothom:

—Si are 'm trovés ab fondos, faria aixó ó alló altre y 'm compraria tal cosa, etc., etc.

Lo qual, traduhit lliurement, vol dir:—Si ara tingués un duro, m' en aniria á dinar á can Justin, ó m' en aniria als toros, ó compraria un decim de la Loteria... En fi, cosas totes de que tot bon espanyol no pot prescindir, *so pena* de apareixer als ulls del pròxim

com un qualsevol, sense decència ni sentiments artístics.

¡Se poden fer tantas coses ab un duro!

Perque lo primer que se li acut á tot mortal, si alguna vegada 's trova ab una *rara-avis* d' aquestas en la butxaca de l'ermilla, es gastar-lo: aixó per de prompte. Quasi ningú pensa en que 'l podria guardar, sens dupte per alló de que la moneda es rodona perque corri forsa; pero ¡ay! corra tant, que no hi ha medi de atrapar-la.

Es lo que 'm deya un dia un subjecte desdinerat, es á dir, que may consegueix tenir una pesseta:

—Una vegada vaig veurem propietari de un duro provisional.

—¿Es á dir que no mes era duro provisionalment?

—No, un duro del govern provisional.

—Ah!

—Donchs, bé, aquell duro 'm va fugir d' entre mans que ni menos vaig adonar-men.

—¿Que li van pendre?

—Quasi, quasi. Figuris que 'l vaig posar baix l' advocació de una sota, y 'l duro 's va fondre baix la influencia del banquer.

..

Es induptable, senyors, (callin que tot d' una m' he sentit inspirat y ab ánimo per escriure un párrafo de *corte* académich,) es induptable que la causa primordial del malestar qu' experimenta nostra societat, no es altra que la escassés, per no dir la carencia absoluta, de diner; perque 'l diner, senyors, trist es confesarho, es lo Deu que governa tots los pobles; es lo Deu devant del qual nos ajonollém tots los mortals; es lo Deu qu' invoquém á totas horas; es, en fi, arrodonint lo concepte, nostre desespero quan de nosaltres fuig, nostre goig quan á nosaltres vé...

No diguin, que pera ser improvisat, aquest parrafet no está del tot mal.

Donchs, si com deyam, lo diner ho es tot y lo diner ho fa tot: la gloria, l' amor, la vanitat, l' odi, la venjansa, desde las més sublimes á las més baixas passions, en fi, que fan viure al mon y 'l fan progressar, lo dia que se 'ns acabi l' últim centim, ¿qué será de nosaltres?

Sense aspiracions que 'ns alentín ¿ahont anirém á parar?

Espanta 'l pensarho.

No mes tenen que reparar una cosa. Avuy dia que 'l diner va tant escás, ningú fa res, ningú emprén cap negoci, ningú acomet cap empresa. ¿Per qué, si no hi han diners, si la gent no té per gastar?

Jo mateix me trovo que ni esma tinch per acabar aquest desgallitxat article. ¿Per qué si tampoch ne traurei ni un parell de pessetas?...

..

En aquest moment un cop del timbre de la porta 'm treu del estat d' ensopiment en que 'm trobava sumit.

—¿Quí deu ser?—'m pregunto; y 'm veig entrar al director d' aquest setmanari.

—Necessito un article pel número d' aquesta setmana;—'m diu.

—Un article,—replico jo,—are n' estava escrivint un; pero no 'm veig ab dalit per acabar-lo. Pel que n' haig de treure...

—Veyám,—fa 'l director agafant l' article.

Se 'l posa á llegir, jo penso: dirá qu' es dolent; ell acaba, 's fica la má á la butxaca, 's treu tres duros, 'ls deixa damunt de la taula, y s' en va emportantse l' article.

Jo 'm quedo contemplant aquells tres duros com aquell que veu visions, jo qu' havia dit que no n' existia cap!

Y dominat per un impuls irresistible, 'm postro de gonolls y exclamo:

—¡Encare hi ha Providencia!

Es á dir: encare hi han tres duros.

Y surto de casa decidit á gastarmels alegrement.

JUST ALEIX.

Dolora

FEU FAVORS

I

Feu un favor, siguéu pródichs en ferne y tothom os dirá que sou molt *bons*; mes, ay, cansats de tant *afavorirne* deixeuse de servir no mes un cop.

II

Es tant ingrát lo mon que, jo, deduheixo al sentir alabá un benafactor, que no 's parla jamay per sa persona, sino per lo que valen sos favors.

IGNASI IGLESIAS.

Un home gelós

En Benigne Comas, si no tingués lo defecte de ser gelós, seria un home capás de fer felissa á la dona més mirada en la elecció de marit, perque, la vritat siga dita, deixant apart la passió que té pe 'ls cigarros de quarto, la seva destresa en desfer lo xacolata, preparar una tassa de flors cordials y passar l' escombra ó la bayeta pe 'l pis, si es necessari, fan d' ell un marit modelo capás de soportar tots los parts, malalties y tribulacions que pugan tenir lloch á casa seva.

Pero, pobre Sr. Comas, no hi pot fer més: Una punta de cigarro trobada á terra, significa per ell la delació tácita d' un crim amorós: lo soroll produhit per un ratolí, se 'l figura causat per un lladre de la seva honra, amagat en lo quarto de la criada, la cosa més natural y petita adquireix en son cervell tals proporcions, fentli sentir lo fibló dels gelos que passa gran part del dia de nassos per sota 'ls llits, buscant al malvat que li roba part de las dolsas caricias de sa esposa.

¡No hi trobareu may borra sota 'ls llits de casa en Benigne; ja 's cuyda ell de tréurela!

Y no us penseu que la dona d' en Comas siga una Venus, ni una coqueta, que si fos aixís, foren tolera-

bles los gelos que atormentan al seu marit. La Pepa es una bonifàcia en tota l'extensió de la paraula, que, segueix en tots sos punts y comas la epístola de S. Pau; y en quan á guapesa, pobre senyora, es molt desgraciada. Los seus ulls microscòpichs, son nas menut com una xulla, sa boca grossa y desprovehida de dents li donan tot l'aspecte d'una guardiola ab brassos y camas.

Pero 'ls gelos no tenen deturador y en Benigne está convensut de que si 'l fill xich de Jacob hagués sigut sollicitat per la seva Pepa, no hauria acabat la cosa tan bé com ab la dona de Putifar.

Dels gelos d'en Comas n'hi ha tota una historia.

Durant lo temps de sas *relacions* ab la Pepa, va donar á n' aquesta la mar de disgustos.

Com que á casa d'ella tenian botiga d'herbolari, ab l'excusa de comprar cigarros de regalessia, malvas ó romaní ó altres herbas, se presentava á la tenda pensant trobarhi 'ls rivals que no existian.

Un dia á entrada de fosch, se va abrahonar á un feix de fonoll que hi havia sota 'l taulell, creyent que era un home amagat.

Un altre, obcecat també, va atravesar ab l'espasi del seu bastó un farcell de roba bruta que tenian preparada pera quan vingués la bugadera.

Desde aquest últim dia va caure del concepte del herbolari, puig li va foradar uns estrenya-caps brodats, obra de la seva difunta esposa.

Si en Benigne pogués, aboliria la institució dels escombriayres, perque, segons diu ell, ab un cabassot y una paleta, qalsevol ayment pot burlar la vigilancia dels marits.

Als escombriayres que van á casa seva, no 'ls dona entrada á la cuyna, sense haverlos fet avans un interrogatori que l'hagi deixat satisfet.

Ahir ne va despedir un, per haverli semblat massa letxuguino.

—¿Com vos diheu?—va preguntarli.

—Augusto Pulit.

—¡Malo, malo! Un escombriayre no mes se pot dir: Toni, Tóful ó Titus; y no ha d'usar altres apellidos que 'ls de Porcell, Jacas ó Morros.

—Ja veurá; acabém. Un escombriayre lo que ha de fer es treure las escombrarias.

—¡Uy, uy... espereuvos! Veyam... ¡Quinas calsas més estretas porteu! Vos no sou del *art* de la bruticial 'ls que ho son portan unas calsotas de vellut, amplas, que 'ls arrossegan. ¡Oh! y no duben espardenyeta tapado com vos ni 's posan cosmétich al bigoti. ¡Mestre, vos me voliau sorprendre!

—¡Y ara Paul ¿Que té por de que me 'n porti l'aygüera?

—Del que tinch por es d'un'altra cosa.

—¿Vaja, *alanta*, senyor Llistons...

Y aixís van acabar.

De resultas d'aquest interrogatori, va estar tot lo sant dia recriminant á la Pepa, per haverse atrevit á fer entrar á casa seva... á un *gomós disfressat*.

Fa uns quants dias que venint en Benigne del carrer, avants d'estirar lo cordó de la campaneta, va mirar com de costum. pel forat del pany, creyent descobrir algun bulto sospitós, y—¡oh, rábia!—demunt

d'una tauleta del recibidor li va semblar veure un sabre y un casco de coracero.

No hi havia dupte: la Pepa estava ab un militar.

A mes d'haver vist aquells útils de guerra, va sentir com ella exclamava ab dolsura: «¡Vina, maco, vina. que 't daré un terrosset de sucre!»

Va trucar rabiós.... va entrar sortintli 'ls ulls del cap, decidit á fer un assassinat; pero va quedar mort de vergonya al veure que 'ls objectes qu'havía pres per casco y sabre, eran una olla de llauna y un gira-peix que acabava de portar lo llauner, y que la seva senyora s'estava en lo menjador, fent festas á un gosset de casta inglesa que tenen.

¡Contar una per una todas las *planxas* qu'ha fet en Benigne, seria cosa llarga!

Sort que la Pepa no s'hi capfica, perque es lo que diu ella: «Si en Comas no m'estimés, no faria lo que fa; mentres va al meu darrera no va al detrás de cap altra.»

Més val que s'ho prengui aixis.

A. GUASCH TOMBAS.

6 Juny de 1892

Amorosa

N'estich gelós; gelós del vent que gronxa,
ab suavitat, tas ricas trenas d'or:
de l'ayre que respiras, dona ingrata,
n'estich gelós.

Sufreix mon cor; sufreix la cruel angoixa
que 'm causa ton desdeny, bella Sió:
al veurer que no vols tu correspondrem,
sufreix mon cor.

Ten compassió; ténla que jo t'ho prego
en nom de lo que més vullgas al mon:
estimam com t'estimo, dona hermosa;
ten compassió.

JOAN ARBÓS ALEU.

Reus, Juny 1892.

Nostres Corresponsals

Vilanova y Geltrú, 2 de Juliol de 1892.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

Molt senyor meu: L'estreno del *vaudeville* ¡¡Visca 'l divorci!! no satisfé del tot á la concurrencia, essent ab tot bastant aplaudit y cridat lo seu arreglador, lo fectiu escriptor Sr. Pous, al palco escénich. La interpretació, no més que regular.

Las magistrals creacions *Mar y cel*, *La Pena de Mort*, *Lo forn del rey* y altres, han valgut al notable actor Sr. Borrás que ab sos efectes dramátichs arrebatava al públich, principalment lo del *palco del oncle*, una série de entussiasmas ovacions.

També s'ha revelat com actor notable lo Sr. Pages, que uneix á sa modestia envejables dots artístichs.

S'han posat en estudi per estrenarse á la major brevetat, las següents produccions: lo preciós drama *L'Agulla*, lo tant celebrat drama trágich *Barba-roja*, y la comedieta ¡*Un crimen horroroso!*

LO CORRESPONSAL.

¡Pobre home!

Cinquanta tres anys tenia
 don Pau y 's va enamorar
 de la hermosa Rosalia.
 —Rich y sol,—deya ell,—debia
 casarme... y m' hi vaig casar.

Pro jo la vaig fer ben bona;
 voldria ara una persona,
 franca y neta de clatell,
 que 'm sabés doná un consell,
 per tenir ditxa ab la dona.

Ni una vegada he lograt,
 per més que ho he procurat,
 acertarli 'l gust en res.
 Ja os dich que m' he ben posat,
 jo ab ella, al mitj dels dinés.

Si li parlo ab bon humor,
 ella ab reganys me contesta;
 si al impuls del meu amor
 vaig per ferli alguna festa,
 fuig de mi y arranca 'l plor.

Si un obsequi li vull fer
 duentli de flors una toya,
 me la rebitlla al carrer;
 si li regalo una joya,
 diu que no l' ha menester.

Si li dich si vol venir
 á passeig, ó á una visita,
 perque no 'm puga vestir
 fins m' amaga la levita,
 y ella 's vesteix per surtir.

Si alguna volta he volgut
 contradirla, ja he tingut
 de crits un sacramental;
 si rich, me diu informal,
 si estich sério, 'm diu sorrut.

Si ella 's queda, 'm treu de casa,
 me renya si torno tart,
 si torno aviat, me diu ase,
 si sopo bé, 'm diu ganassa,
 si no sopo, massa fart.

Si tinch son, no 'm deix dormir,
 si vetllo, 'm fa un crit etern,
 fa caló ó fret, no ho puch dir,
 me deixa glassá al hivern
 y al estiu me fa rustir.

De modo que jo voldria
 un remey, perque pugués
 estar bé ab la Rosalia.—
 ¿No 'n saben pas cap vostés?
 Donchs, jo li he dit:—Re; 'm trauria
 trenta anys de sobre... y res més.

R. BORDAS.

Girona.

Teatros locals

Lirich.—Ab un plé á vessar tingué lloch dimars lo benefici de la primera actriu donya Maria Tubau, posantse en escena la bonica comedia *Batalla de damas*, en la que la beneficiada obtingué unánims aplausos per la acabada interpretació que doná á son difícil paper.

Seguidament s' estrená un monólech titolat *Querella... criminal*, que la Sra. Tubau recitá ab molta vis cómica. Presenta aquest monólech lo tipo de una senyora que 's vol divorciar y que acut á casa de un magistrat cridada per aquest á fi de veure si la qüestió té algun arreglo.

Al final de la representació lo públich volgué conèixer al autor de la obreta y la Sra. Tubau, sense dir lo nom, assegurá que l' autor no 's trobava en lo teatro. Y es clar que no, si l' autor es l' Eduardo Millaud y segurament se trobava á París!

Creym que fou un descuyt de la Empresa 'l no fer constar que *Querella... criminal* es una traducció del monólech francés *Clary contre Clary*: s' ha de creure aixís.

Además s' estrená com á final de la funció una pessa nomenada *Los cotorrones*, en la que s' hi desarrolla un graciós *quid pro quo* que ab tot y ser algo gastat, va fer riure molt á la concurrència.

La companyia de la Sra. Tubau, havent terminat las representacions en lo teatro Lirich, s' ha trasladat á Tortosa, actuant per pochs días en lo teatro que allá posseheix lo Sr. Porcar y Tió, nostre alcalde primer.

Tívoli.—Va sent tant gran l' éxit de *Surcouf*, segons los anuncis de la empresa, que sas representacions s' han de donar alternadas ab altrás obras á fi de que 'l públich no agafi un enfit, ja que no 's canxaria may de sentir la tal opereta.

Efectivament, entre col y col, es á dir: entre *Surcouf* y *Surcouf*, se van posant en escena obras com *La mas-cota*, *Marina et sic de cæteris*.

D' aquest pas avans no arrivarem á las cinch centas representacions, ja será tardet.

Novetats.—Dijous de la setmana passada s' estrená en aquest teatro la comedia en tres actes *Lo que no muere*, original del distingit novelista y autor dramátich Sr. Martínez Barrionuevo.

Lo que no muere es una obra romántica per sos quatre costats, una obra que posada en escena per allá á mitjans d' aquest sigle, hauria fet verdader furor; pero que avuy que tant ha cambiat lo gust del públich, son éxit ab tot y ser manifest, no ha sigut, no podía ser lo que de fixo li haguera capigut trenta anys endarrera ó hem de deixar de creure en lo progrés y evolució que presideixen á todas las manifestacions de la vida.

Alguna qualitat ha de tenir, no obstant, la obra del Sr. Barrionuevo quan ab tot y no adaptarse al gust que avuy priva en lo teatro, va ser expontáneament aplaudida y son autor cridat diferentas vegadas á la escena.

L' argument de la comedia de que parlém, es senzillíssim y está explicat ab pocas paraulas.

Angeles se trova en aquella edat ditxosa en que tot se veu de color rosa, en que ni lo més petit núvol entela lo cel puríssim de sa felicitat, quan se li presenta una antiga amiga seva que 's trova en la miseria, tant, que fins s' ha vist obligada á implorar la caritat pública. Angeles ab son bon cor se conmové devant de la desgracia y queda convingut que Lucía, qu' es lo nom de la amiga, 's quedarà á viure junt ab ella.

Un dels pretendents á la mà de Angeles—perque son dos los que la pretenen—trová una nit á Lucía en un carrer, y al véurela y ferli caritat, s' encengué en son pit amorosa passió; pero cedint als prechs de la infelís no la seguí y amagá aquell amor naixent en lo fons de son pit. Mes al trovar aquella dona á casa de Angeles, reviu aquell amor y esclata ab un impuls irresistible.

La escena en que Emilio declara obertament á Lucía la seva passió é implora d' ella que 'l correspongui, veyent satisfet son anhel, es potser la millor de la obra. Los dos están en lo jardí sustrets á tot, olvidantse de tot lo que 'ls rodeja, donant eixida á las expansions de son cor y Angeles, per qui Emilio era son primer amor, per un etzar ho veu tot sense ser vista, ho sent tot... y passat lo primer cop que ha de ser fatal en lo cor de la innocent nena, comprenent lo inmens de la passió que lliga á aquells dos sers volguts, llensa d' ella tota passió de celos y no descansa fins á unir á aquellas dos ánimas que tant s' estiman, otorgant ella lo seu amor á aquell altre aspirant á la seva mà qu' en un tránzit apurat ha donat provas de molt valor y grandesa d' ánim,—demostrant aixís Angeles que lo que no mor en lo cor de la dona es la pietat pels que sofreixen.

Aquest es l' argument de la obra del Sr. Barrionuevo. Com se veu aquesta no pot ser més romántica, segons ja hem consignat y apart de alguns defectes d' estructura y del final del segon acte que ab l' ajuda d' aquells llamps y trons tira bastant á melodramática, es una producció que s' escolta ab gust y que 's fa aplaudir per lo candor y las nobles passions qu' en ella hi resplandeixen.

En la execució molt bé las Srtas. Guerrero y Martínez, especialment la primera que tingué moments inspirats; la Sra. Alverá molt discreta y bé igualment los Srs. Thuiller, García Ortega y Montenegro.

Pera dijous estava anunciat l' estreno de *Realidad*, comedia en cinch actes del eminent novelista Pérez Galdós.

Eldorado.—No son *Las campanadas* una producció vulgar y adotzenada com moltes que avuy dia 's produheixen, sino que al contrari resulta una obra molt divertida, ja que á més de que la lletra es molt xistosa (predominanti en alguns passatjes potser un poch massa la *verdor*) la acompanya una música fresca é inspirada, quals alegres notas s' apoderan desseguida del cor del espectador obligantlo á aplaudir vulgas no vulgas.

Si algun reparo 's pot posar en nostre concepte á *Las campanadas*, es lo de semblarse algo en son argument á alguna altra producció del mateix género; pero si aixó anessim á mirar, se pot dir que no trovaríam quasi cap obra del tot original.

Com ja hem dit, la música qu' es del mestre Chapí, conté varis números que per sí sols farían la reputació del seu autor si aquest no la tingués ja ben sentada. Lo duo primer, lo coro dels veremadors, lo terceto que segueix, en fi, todas las pessas musicals son de primera.

La execució que capigué á *Las campanadas* fou bona, distingintse las Srtas. Esplugas y Ferrer y los senyors Bosch, Gimeno, Guerra y Colomer.

Los autors de la obra resultaren ser los Srs. Arniches y Cantó.

La decoració que s' estrená y que representa un gran castell mitj enrunat, es deguda al Sr. Urgellés y produheix excelent efecte.

S' han posat en ensaig las novas sarsuelas *La revista* y *La hoguera*.

Circo Ecuestre.—Per ara cap novetat; pero no hi ha que desmayar porque s' anuncian importants debuts.

LABRUGUERA.

Bolvas

L' altre jorn, dintre l' esglesia
varem trovarnos los dos;
jo fit á fit te mirava
ab los ulls rublerts de foch.

Tu ab estranya indiferencia
continuares la oració,
mes, en tos dits, los rosaris,
no 's movian poch ni molt.

Al tros de fusta llansada
á la mar, comparo jo,
las esperansas que guardo;
corren molt, pro avansan poch.

J. T. Y R.

Societats recreativas

AVIS

En obsequi de todas las SOCIETATS RECREATIVAS que ho demanin per medi de ofici ab lo sello de la societat y firma del president, la empresa de nostre periódich los regalará 2 exemplars d' una comedia en un acte en la qual intervenen tres personatges: una dona y dos homes.

La entrega se fará en la Administració, presentant dit ofici avans del dia 20 del corrent.

De aquesta manera responém al creixent favor que ditas societats nos dispensan.

LOPE DE VEGA.—Diumenge passat tingué lloch una extraordinaria funció de quin programa formavan part las dos pessas catalanas *Castor y Polux* y

Cap y Cúa. Obtingueren las dugas bon desempenyo á cárrech de las Srtas. Guart E. y A. y Juliá y los senyors Sanchez, Roig, Fontdevila y Ferrand.

Lo Sr. Roig estigué acertadíssim, especialment en *Cap y Cúa*, quin personatge s'ajusta perfectament á sas condicions.

LUZ DEL PORVENIR.—Diumenge al vespre se posá en escena lo drama *La Pena de mort* que sigué posat ab carinyo especial per part dels joves aficionats, ja que de las damas va notarse inseguritat en alguna d'ellas.

Son per lo tant dignes de menció los Srs. Deu, Tarrés, Mari, Fages y Puiggener.

CASINO ANDRESENSE.—Lo dissapte últim va posarse en escena en aquesta important associació, la preciosa balada del Sr. Soler: *Lo lliri d'aygua* y la xistosa comedia *Nit de nuvis*, distingintshi tots sos intérpretes Sras. Verdier, Tarés; la nena Leonór Gibert y los Srs. Castellá, Quintana, Nobell y Callís.

CÍRCOL MERCANTIL FAMILIAR.—En lo benefici de la Srta. Consuelo Palá donat diumenge passat en aqueix círcol, se posá en escena *Un cop de telas*, interpretantla ab acert la beneficiada y lo Sr. Clapera.

J. XIMENO.

CAMPOAMOR. (GRACIA).—Escullida era la concurrència que hi havia diumenge á la tarde, en aqueixa societat, en la que s'efectuava lo benefici de la estudiosa senyoreta Elisa Garzón. La funció se va compondre, entre altrás obras, de la pessa *Nit de nuvis*, interpretantla ab ajust la beneficiada, las Sras. Guixé y Mazorra de Estruch y los Srs. Estruch, Traveria y Tabull, especialment lo primer dels dits senyors.

La beneficiada fou obsequiada ab molts regalos y agasatjada ab freqüents aplausos.

AUSIAS MARCH.—Diumenge á la tarde va donarse en aqueixa elegant societat una funció de la que formava part del programa lo bonich jugueta del celebrat autor dramátich C. Gumá *L' amor es cego*. Lo desempenyo á cárrech de la Sra. Colomera y dels senyors Rafecas, Terri y Farré molt bé.

La concurrència distingida.

LIRA GRACIENSE (GRACIA).—Un altre benefici tingué lloch lo diumenge últim; y fou lo de la aplaudida Srta. Josefina Carbonell. Entre las obras que 's posaren en escena, hi figurá la sarsueleta cómica *La Marmota*, executantla acertadament y obtenint per aquest motiu molts aplausos, la beneficiada y los Srs. Mir (D. y L.,) Estapé y Nieto.

La entrada un plé.

ANTUNEZ, (GRACIA).—Baix aquest *gubernamental* títol, hem tingut lo gust d'assistir á aqueixa societat, instalada en un dels carrers més freqüentats de la veïna vila. Admirats varem quedar al veure que ab tot y ser jove l'element ab que conta aqueixa societat, se treu generalment bon partit de las obras que 's posan en escena. Las que 's representaren diumenge passat foren las pessas catalanas *Sebas al cap*, *Lo polisson* y *Una senyora sola*. L'execució molt acceptable per part de la Srta. Blanca, y los Srs. Anglada (A. y C.,) Estruch, Catalá, Serra, Suaña y Curi.

Nostra enhorabona á la nova societat.—R. OJEDA.

A trench d' auba.

¡Qu' es hermosa á trench d' auba la natura
daurada als raigs del soll!

¡Quin dols esbar per l' ánima ferida
son los aculls del bosch!

Las copas de 'ls abets, vessant rosada,
perlejan sobre 'l tronch,
y 'l riu, en la corrent misteriosa
mormolla una cansó:

Saltironant pe 'ls cims de la brancada
canta lo rossinyol,
y la flayre impregna á l' espay d' aroma
d' espigols y fonolls;

Brantla 'l joncar entre l' herbatje y molsa
que neix al mitj del toll,
y l' aubinar remou sas capsaleras
per saludar al jorn.

Tot, tot es allí grandesa y armonia,
lo paradís del mon;
font de la mel ahont la vida troban
assodallats los cors.

¡Oh, bell trench d' auba! Ab petons d' aurora
allunyas la foscor,
y ensemps despertás á novella vida
als que d' amor son folls.

Com aixís la tendre, gaya poncella
suaument se desclou,
al sentir en son calzer la xuclada
de célich papelló.

JOSEPH M.ª LLABERIA.

Abril 1892.

Novas

Avuy regalém á nostres abonats las planas 83-84 y 93-94, del drama «L' Agulla».

++

En la flor de la vida, la cruel Parca ha segat la existencia de la Srta. D.ª Mercés Llopis y Ortells, filla de nostre amich D. Baldomero Llopis y Guix. La senyoreta Llopis fou Reyna de la festa en los celebrats Jochs Florals del primer diumenje de Maig de 1888.

Doném nostre sentit pésam á sa desconsolada familia.

++

Ha sigut escriturat pera la próxima temporada de «Teatro Catalá» en lo Novelats, lo aplaudit primer actor D. Ricardo Simó.

++

Ha obtingut un primer premi en lo Real Conservatori de Música de Bruselas, lo jove violinista Fontova, fill del malaguanyat actor D. Lléó Fontova.

++

La important societat de la immortal ciutat de Giróna *Círcol de Sant Narcís*, ha obert en son sí una secció catalanista. Ja era hora de que 's fes pas nostre

ideal en la capital vehina, y celebrariam que son exemple fos imitat en totes las poblacions catalanas. Aplaudim la conducta del *Círcol de Sant Narcís*.

Lo celebrat novelista y autor dramátich catalá, don Joseph Pin y Soler, ha entregat á la companyia que dirigeix lo Sr. Mario, una comedia en un acte, titulada *Medrosilla*, la que s' estrenará dintre poch.

Per aquesta nit están anunciadas en lo cassino «E Progreso» de Sant Andreu, la tragedia de D. Anton Ferrer y Codina, *Otjer*, y la bonica pessa del Sr. Soler, *La vivó del estornell*.

Per los antecedents que tenim, creyém que aniran molt bé.

La «Associació Literaria de Girona» ha publicat lo cartell convocatoria pera son XXI certamen. Los premis que s' ofereixen son molts y de valor.

Nos limitarem á mencionar aquells que poden fer servey lo coneixement dels temas als escriptors catalans.

Un candelabro pera despatx: á la millor poesia de caracter històrich; dos estatuas de bronze, á la millor oda heroica de tema lliure; objecte d' art, á la millor poesia de carácter històrich ó tradicional; un gerro de porcellana y metall daurat y platejat, á la millor noveleta catalana; una ploma de plata, á la millor poesia sobre costums de la provincia; un objecte d' art, á la poesia que millor canti las glorias del teatro catalá; y una botonadura d' or, á la millor poesia lírica.

Las composicions deurán ser enviadas al domicili del Sr. Secretari, carrer del Progrés, n.º 24, Girona, avans del dia 8 del prop vinent Octubre.

Forman lo Jurat calificador: D. Jaume Collell, Pbre., D. Ramon Almeda, D. Lluís de Marlés, D. Lluís Amoretti, y D. Ramon Masifern.

Epigramas

—¿Política, es ciencia?

—No.

—¿Es art?

—Tampoch.

—Donchs, bé, ¿qu' es?

—Es saber passar, de res, á ser poderós: aixó.

Es fer de un neci, un talent, y d' un pobre, un millonari.

—Donchs digui qu' es lo contrari del bon sentit...

—Justament.

E. RIERA MATEU.

Deya en Félix, lo tronera:

—Jo estimo á la Leonor

ab passió ferma y sincera,

puig ella es mon *primé amor*.

—Sens dubte, (esclamá en Sevé qu' escoltava al poca pena), deu se aquest l' amor primé... de la segona dotzena.

F. A.

CONCURS DE EPÍGRAMAS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 18)

Llista total dels plechs rebuts.

1, Domingo Bartrina.—2, Trinitari Costa.—3, Joan Via.—4, Anton Casanovas.—5, J. Torres V.—6, Joseph Galcerán.—7, Pere Giralt.—8, F. Gironés.—9, Enrich Riera Mateu.—10, Claudi Mas.—11, Joan Tarré.—12, A. Pallejá.—13, Enrich Mestres Fornés.—14, Simon Alsina y Clos.—15, Joseph Escachs y V.—16, Joan Costas.—17, Pere Blanch y Roig.—18, Rafel Comas.—19, Abelardo Coma.—20, Joan Fortuny y Güell.—21, Bonifaci Poch.—22, Salvador Bonavia.—23, Jcseph Orta.

Base 2.ª Se publicarán los noms. de tots los que hagin obtat al premi, y luego en votació haguda entre tots los lectors de LO TEATRO REGIONAL que hi vulgan pendrer part, (á qual fi y á son dia lo periódich repartirá papeleta de votació), se nombrarán tres individuos, que junt ab la Redacció del setmanari, formarán lo Jurat calificador.

De conformitat ab la present base, publiquem en la quarta plana de las cubiertas d' aquest número, la papeleta de votació, que deu esser depositada en lo bussó de nostra Administració, avans de la nit del próxim dimars.

Per la Redacció,
J. XIMENO.

Enigmas

XARADA

Com que no estich molt *primera*, vaig dir:—*Dos*, aném á fora, pero va se en tant mal hora que ¡pensarhi 'm desesperal tenia una *dos tres* bona que sens *tres primera* usava, y que tothom m' envejava per lo ben feta y hofona. Mes un qu' es molt *hu, dos, tres* que sempre 'm dava *tres dos* y que sens *tres prima*, odiós, pidola á tort y á través, no desmentint sa *quatre hu*, puig es un *quatre tres* sábia, ab sas paraulas ¡oh rábia! ma *dos tres* se me 'n va dú. ¡Ni may que li hagués deixat! Creyent que té *dos quatre* alta y que d' obrá aixís no falta

ab tres quatre l' ha tornat.
 Cinch tres d' aquest fet molt temps,
 y encare penso, orgullós,
 lo goig que aquella cinch dos
 á tothom... ¡quins contratemps!
 per có vull consagra un mot
 á los que dos tres posseheixin,
 puig segons á qui la deixin,
 no ho duptin, farà una tot.

E. R. M.

TARGETA

BARBERÍA DE J. FLORRECH.
 SOR.

Formar lo nom de un drama catalá y lo de son autor.
 J. JAUMOT MAGRINYÁ.

TERS DE SÍLABAS

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •

Vertical y horizontal: primera y segona ratlla, noms
 d' home.—Tercera, nom de dona.

EMILI LLAVAYOL.

GEROGLÍFICH

× ×
 I V H
 O R
 I : I
 Pasqua

RUFETIS.

(Las soluciones en lo próxim número).

AVIS

Tots quants presentin en nostra Administració,
 las soluciones de tots los Enigmas de aquest núme-
 ro, tindrán obció al premi consistent en un globo
 aerostátich de 1'75 metros d' alsada, pera lo qual s'
 estableixen las següents condicions: S' admeterán las
 soluciones desde la sortida del número fins á las cinch
 de la tarde del dilluns. Cada plech contenint ditas so-

lucions se li darà lo número d' ordre de sa presenta-
 ció. A las set de la tarde del dit dilluns se verificará
 un sorteig y lo plech qual número resulti premiat,
 aquell haurá obtingut lo premi.

Cada plech deu anar acompanyat de unas cubertas
 de aquest número.

Poden los interessats que ho desitjin assistir al
 sorteig.

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 22.

Xarada.—EL-VI-RA.

Quadrat.—R O S A

O L O R

S O C A

A R A Y

Targeta.—GIRONA—TARRÓS—CABRAS.

Logogrifo numérich.—MARTORELL.

Varen presentarse 12 plechs ab las soluciones, baix
 l' ordre següent:

1, Joseph Rosés.—2, J. O. Ramoneda.—3, Manuel
 Torres.—4, J. T. y R.—5, J Campins.—6, Francisco
 Cussó.—7, Juli Torres.—8, Frederich Garriga.—9, Ar-
 turo Costa.—10, Pepe Rovellat.—11, Angel Farré.—
 12, E. Riera Mateu.

Verificat lo sorteig, resultá afavorit lo número 7 que
 correspon al plech firmat per Juli Torres.

Correspondencia

C. M., Vilafranca: rebuda, conforme ab lo del venedor.—
 R. B., Girona: rebut y gracias.—V. C., Reus: activi lo demanat
 per carta.—J. P., Mollet: rebut.—J. F., Vianova: conforme.

Pepe Rovellat: la xarada.—Jaume Arquer: está bé.—J. T. R; ani-
 rá.—Salvadó Bonavia: l' epigrama.—C. R. M.; alguna cosa.—
 M. Serra Castells: es repulsiu.—Un estudiant: algun enigma.—
 Juli Torres: serveix.—Un catalá de mahó: no están bé.—Fran-
 cesch Torres: es poch cuydat.—A. Pallejá: gracias, espigolarém.—
 Un catalá aragonés: rediós no va prou bé.—Carlos Fonoll:
 bueno, continuhi plantat al carré.—Trinitari Costa: ni ab cur-
 riolas.—M. M. Un fulano: veurém en altre.—Joseph Escachs y
 V.; triarém lo milloret.—Joan Campins: será per altra vegada.—
 Joseph Horta: lo seu trevall reportaria originals de compromís,
 cosa que no 'ns convé.—P. B.: será per altra vegada.—Lagarder:
 l' auellet devía ser ensenyat porque si no...

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch, 5

INTERESSANT

Fins á fi de Juny portém publicadas 84 planas del drama L' AGULLA que repartim á nos-
 tres abonats en forma de folletí.

Durant lo present mes á tots los nous subscriptors que desitjin tenir tota la obra, los
 hi regalarem los fulls sortits mediant lo pago de 2 pessetas, ab lo qual quedarán suscrits á
 LO TEATRO REGIONAL desde primer de Juliol fins á 30 de Desembre prop vinent.

Los subscriptors de fora Barcelona, deurán abonar 3 pessetas. Hem renovat los tiratjes
 dels fulls agotats y podém servir tots los pedidos que vingán.

Los fulls atrassats sueltos, los servirem al preu de 0'15 de pesseta cada un.

Administració, Unió, 2, depósit del paper de fumar PLANAS.